

PALUPERA VALLA KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE

Majandusaasta algus
Majandusaasta lõpp

01.jaanuar 2016.a.
31.detsember 2016.a.

Aruandekohustuslase nimetus:

Palupera vallavalitsus

Aadress:

Valgamaa Hellenurme küla 67514

Telefon:

7679503

Faks:

7679500

E-post:

merike@palupera.ee
terje@palupera.ee

Interneti kodulehekülg :

www.palupera.ee

Vallavanem

Terje Korss

Lisatud dokumendid:

sõltumatu vandeaudiitori aruanne

SISUKORD

2016 aasta tegevusaruanne.....	3
Konsolideeritud bilanss.....	16
Konsolideeritud tulemiaruanne	16
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	17
Konsolideeritud netovara muutuste aruanne.....	17
Eelarve täitmise aruanne	17
Raamatupidamise aastaaruande lisad.....	20
Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid	20
ja hindamisalused.....	20
Lisa 2. Raha ja pangakontod.....	23
Lisa 3. Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded.....	23
Lisa 4. Muud nõuded ja ettemaksed	23
Lisa 5. Palupera valla põhivara.....	24
Lisa 6. Kinnisvarainvesteeringud.....	25
Lisa 7. Võlad tarnijatele	25
Lisa 8. Võlad töövõtjatele	25
Lisa 9. Muud kohustused ja saadud ettemaksed	25
Lisa 10. Saadud toetused.....	26
Lisa 11. Tulu kaupade ja teenuste müügist.....	26
Lisa 12. Muud tulud.....	27
Lisa 13. Tööjõukulu ja erisoodustus	27
Lisa 14. Majanduskulud.....	27
Lisa 15. Muud kulud	28
Lisa 16. Finantstulud ja kulud.....	28
Lisa 17. Maksude tulud.....	28
Lisa 18. Antud toetused	29
Lisa 19. Tehingud seotud isikutega	29
Lisa 20. Konsolideerimisüksused	30
Lisa 21. Laenud.....	31
Lisa 22. Bilanss	31
Lisa 23. Tulemiaruanne	32
Lisa 24. Rahavoogude aruanne	33
Lisa 25. Netovara muutuste aruanne.....	33
Lisa 26. Reservfondi kasutamine	34
Allkirjad majandusaasta aruandele	35

2016 AASTA TEGEVUSARUANNE

Pindala 123, 62 km²

Elanikke 1061 (01.01.2016)

Keskus Hellenurme külas.

Kaugus maakonna keskusest 58 km.

Külasid 14: Atra, Astuverre, Hellenurme, Lutike, Makita, Miti, Mäelooga, Neeruti, Nõuni, Palupera, Pastaku, Päidla, Räbi, Urmi.

Vallavanema pöördumine

Palupera valla volikogu ja vallavalitsuse töö oli 2016.aastal suunatud eelkõige nendele tegevustele, mis aitavad kaasa vallakodanike paremale teenindamisele kõikides eluvaldkondades.

Konsolideerimisgrupi struktuur

Käesolev majandusaasta aruanne on koostatud konsolideerimisgrupi kohta, kuhu kuuluvad konsolideeriva üksusena Palupera vallavalitsus ja konsolideeritava üksusena osaühing PALU-TEENUS. Konsolideeriv üksus on Palupera vallavalitsus. Valla struktuur ja teenistuskohdade koosseis on kinnitatud Palupera vallavolikogu otsusega nr 1-2/2, 5.veebruari 2015.aastal. Palupera vallavalitsuse 02.10.2015.aasta korraldusega nr 1-2/216 muudeti vallavalitsuse teenistuskohdade koosseisu. Lähtudes Riigi raamatupidamise üldeeskirjast on üksused vastavalt nende poolt täidetavatele funktsioonidele jaotatud erinevatesse tegevusvaldkondadesse. Andmed töötajate kohta ja töötasude kogusumma kohta aruandeaastal on toodud Lisas 13.

Vallavalitsuses on töötajaid 6. Vallavanem Terje Korss, vallasekretär Marina Lehismets, vallasekretär abi Maia Kukk, maakorraldaja-ehitusspetsialist Tõnu Kukk, sotsiaalnõunik Heli Elbson, pearaamatupidaja Merike Terve. Vallavalitsuse liikmeteks on Tõnu Kukk, Maire Lemberg, Merike Terve, Toomas Kikas, Külliki Reim, Terje Korss ja Aili Keldo.

Volikogu liikmeid on 11 - esimees Vambola Sipelgas.

Asutus	Summa
Vallavanema töötasu	19 800
Vallavalitsuse töötasu	37145
Vallavalitsuse liikmete hüvitis	1 140
Volikogu esimehe hüvitis	6 000
Volikogu liikmete hüvitis	3 310

Erisoodustusi vallavalitsuse ja volikogu liikmetele makstud ei ole.

Hallatavate asutuste struktuur on kinnitatud vallavalitsuse määrusega 2-1/1, 29.09.2007.

Ülaltoodud tasud on arvestatud ilma sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksuteta, kuid nende hulka on arvatud kõik töötasud ja hüvitised. Muid täiendavaid olulisi soodustusi pole tegevjuhtkonna ega kõrgema juhtkonna liikmetele aruandeaastal arvestatud.

Asutus	Töökohti
Hellenurme külaraamatukogu	0,5
Nõuni külaraamatukogu	0,5
Hellenurme maakultuurimaja	1,0
Noortejuht	1,0
Nõuni maakultuurimaja	2
Palupera põhikool	28

Hellenurme maakultuurimajas tegutsevat MTÜ Tantsuklubi „Mathilde“ tegevust toetatakse mittetulundustegevuseks antava toetuse kaudu. Valla palgal on ainult majahoidja. Tegutsevad: tantsurühm „Mathilde“, rahvatantsurühm „Helles“, tantsutrupp „Sabrina“, kantri- ja linetantsutrupp „Fiiling“, naiskoor „Helletajad“ ja kõhutantsutrupp „Marbella“. Sotsiaalne infrastruktuur: hooldekeskus, põhikool, lasteaed, kaks maakultuurimaja, kaks külaraamatukogu-AIP, võrkpalliväljak, staadion mini-arenaga, noortekeskus-AIP, külamaja-AIP, kolm WiFi-leviala. Tähtsamad majandusvaldkonnad ja ettevõtted on sotsiaalhoolekanne, põllumajandus, turismindus, puidutööstus.

Arenguvõimalused ja –eeldused, ülesanded:

-valla territoorium on heakorrastatud, säilinud on roheline ja liigirikas elukeskkond.

Vallas tervikuna on välja kujundatud tsiviilasulale sobiv, elanikke rahuldav ruumilahendus;

-ettevõtlus vallas on arenenud ja laienenud. Elanike ettevõtlikkus on suurenenud.

Loodud on eeldused ettevõtluse arenguks;

-kvaliteetne joogivesi on kõigile elanikele tagatud ning reovesi on kogutud ja vastavalt nõuetele puhastatud. Taristu (teed, valgustus, torustikud) on toimiv ja kaasaegne. Elamufond ja ühiskondlikud hooned on heas seisukorras. Külad on heakorrastatud;

-vallas on kõigile tagatud riiklikule õppekavale vastav alus- ja põhiharidus. Igale vanuseastmele pakutakse eakohast huvitegevust;

-vallaelanikele on loodud mitmekülgset vaba aja veetmise võimalused. Kultuurimajadest on kujundatud mainekad kultuuriürituste kohad. Kohapealne kultuuri- ja vaba aja tegevus baseerub seltside tegevusel;

-vallas tegutsevad elujõulised seltsid, kellel on kohaliku omavalitsusega hea koostöö.

Vabasektori organisatsioonidele on delegeeritud erinevaid funktsioone;

-sotsiaalabi (teenused ja toetused) on kõigile vajajatele õigeaegselt kättesaadav ja kvaliteetne. Abivajajate osakaal on vähenenud;

-valda juhitakse arengukava strateegiliste eesmärkide ja tegevuskava alusel, ka haldusreformi järgselt. Vallajuhid, ametnikud, hallatavate asutuste juhid ning töötajad on sobilike isikuomadustega ja haritud ning täiendavad end pidevalt. Vald on avatud koostööks naabritega.

(Alus: Palupera valla arengukava 2012-2025, <http://www.palupera.ee/AK/Palupera-valla-AK-2012-2025-avalikustamisele.pdf>).

PALUPERA VALD JA AASTA 2016**See oli projektiaasta**

- Teostus projekt „Nõuni küla kanalisatsioonitorustiku rekonstrueerimine Nõuni reoveekogumisalal“. Osühing MIHKEL X rekonstrueeris Nõunis 1,3 km kanalisatsioonitorustikku ja ehitas 53 uut jaotus- ja harukaevu ning rekonstrueeris-ehitas 2 reoveepumplat. Töid finantseeris SA Keskkonnainvesteeringute Keskus 99473 euroga, vee-ettevõtja ja valla omaosalus koos eeltööga (tehnoloogiline projekt) ning omanikujärelvalvega (AS Infragate Eesti) 48,6 tuh. eurot.
- Jätkati kolm aastat kestva projektiga „Hellenurme mõisahoones lasteaia arendamine uue rühma toetamisel“. Sihtasutus Innove toetab Euroopa Sotsiaalfondi kaudu kokku kuni 88 780 euroga lasteaia tegevust, st kuni lasteaias on kaks rühma, kuni 30 lapsele. Seni eksisteerinud rühm, lisaks teise rühma kulud enamuses jäävad siiski kohaliku omavalitsuse kanda (ca 104 tuhat eurot aastas), kuid abiks on toetus kindlasti.
- Osaleti MTÜ Hellenurme Mõis projektis „Hellenurme lasteaed-mõisahoone atraktiivsemas keskkonnas“. AS EVIKO poolt restaureeriti mõisahoone välisüksed, siseuksi, ehitati klaasseinaga varikatus ja korrastati trepid, eesmärgiga tulekindluse tagamine ja ohutu evakuatsioon. Järelvalvet teostas OÜ Haspo. Töid finantseeris Kultuuriministeerium Mõisakoolid 2012-2016 programmist 12074 euroga, ühingu omaosalus 20,6 tuh. eurot valla kaasfinantseeringust.
- Teostus MTÜ Avatud Hellenurme Noortekeskuse projekt „Hellenurme noortekeskuse inventari täiustamine“. Rahandusministeerium toetas projekti kohaliku omaalgatuse programmi vahenditest 1102 euroga, et soetada köögitarvikute komplekt (6 erinevat panni, klaaskaaned, 6-osaline pottide komplekt, salatikausse, veekeetja, köögikombain), arvutikõlarid ja Wii mängukonsool Premium juhtpultide, roolide ja 5 mänguga. Palupera vald lisas projekti 125 eurot.
- Teostus MTÜ Avatud Hellenurme Noortekeskuse projekt „Äratame muinasjutud ellu“. Eesti Noorsootöö Keskus ja Valga Maavalitsus eraldas Hellenurme noortekeskusele projektitegevuste teostumiseks (muinasjuttude „elluäratamise“ töötubade kaudu noorte endi poolt tänapäevases võtmes esinumbrate valmimine) 570 eurot. Koduvald lisas 125 eurot.
- Teostus MTÜ Avatud Hellenurme Noortekeskuse projekt „Noortekeskuse tegevuskeskkonna täiendamine“. Valgamaa Partnerluskogu Leader Eesti meetme Kogukonnad ja noored raames eraldas PRIA ühinguks sülearvuti Lenovo Thinkpad T440p, pildi- ja videotöötlustarkvara, värvilise koopiamasina, projektori, teisaldatava ekraani, mööbli ja kardinate ostmiseks noortekeskusesse 4155,60 eurot. Projekti omaosaluse 461,80 eurot eraldas koduvald.
- MTÜ Avatud Hellenurme Noortekeskus alustas juhtpartnerina projekti „Lõuna-Eesti KOV-ide noorsootöölalane koostööprojekt“ elluviimist. Projekt

kestab 2018.a. lõpuni. Täiendavaid noorsootöötreenuseid Palupera, Otepää, Puka, Sangaste ja Rõngu valdades rahastatakse Euroopa Sotsiaalfondi toetusel Eesti Noorsootöö Keskuse juhtimisel 113041 euroga.

- Teostus projekt „Palupera mõisakooli 240.aastapäeva tähistava postkaardi trükkimine“. Trükiti 100 postkaarti. Eesti Kultuurkapitali Valgamaa ekspertgrupp eraldas selleks 100 eurot, omaosalus 50 eurot.
- Osaleti MTÜ Tantsuklubi Mathilde projektis „Hellenurme tantsupäeva korraldamine mõisapargis“. Projekti elluviimiseks eraldas Eesti Kultuurkapitali Valgamaa ekspertgrupp 150 eurot. Tantsupäeval esinesid tantsurühmad Põlvamaalt, Valgamaalt, Tartumaalt, Mathilde kõik tantsurühmad ja naiskoor Helletajad.
- Osaleti MTÜ Tantsuklubi Mathilde projektis „Tantsurühm Mathilde esinemiskostüümide soetamine“. Projekti elluviimiseks eraldas Eesti Kultuurkapitali Valgamaa ekspertgrupp 150 eurot.
- Osaleti MTÜ Tantsuklubi Mathilde projektis „Mõeldes Heldur Jõhiojale 80“. Projekti elluviimiseks eraldas Eesti Kultuurkapitali Valgamaa ekspertgrupp 150 eurot. H. Jõhioja laule laulsid piirkonna kollektiivid.
- Osaleti MTÜ Tantsuklubi Mathilde projektis „Mustlasseelikute valmistamine Loometantsu Festivalil osalemiseks“. Projekti elluviimiseks eraldas Eesti Kultuurkapitali Valgamaa ekspertgrupp 150 eurot.
- Osaleti Nõuni maakultuurimaja projektis „XXIII Palupera mälumängu läbiviimine“. Projekti elluviimiseks eraldas Eesti Kultuurkapitali Valgamaa ekspertgrupp 300 eurot. Osales 14 võistkonda, sh kaks koduvallast (Makita ja Palupera). Esikoht Kuke talu võistkonnale Räpinast. Üldarvestuse II koha, maakonna meistritiitli sai Otepää võistkond.
- Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA eraldas Palupera valla naiskoorile Helletajad 320 eurot kollektiivi arendamiseks.
- Palupera põhikool sai Hasartmängumaksu Nõukogult haridusprogrammi „Maakoolist ülikooli“ ja 48 õpilast said kevadel Tartu Ülikooliga tutvuda nende muuseumi kutsel.
- Palupera põhikool alustas SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse keskkonnateadlikkuse programmi vahendusel kaks aastat kestva projekti „Palupera põhikooli õppeprogrammid looduses 2016-2017 õ/a-1“ tegevustega: õppeprogrammid Vapramäe-Vellavere-Vitipalu mail, Tartu Botaanikaaias ja Võrtsjärve Limnoloogia Keskuses. Toetust saadi aktiivõppeks 4268 eurot.
- Palupera põhikool alustas Haridus- ja Teadusministeeriumi rahastusel kaks aastat kestva projekti „Mereteadlaste kasvulavaks!“ tegevustega: ekspeditsioon merel purjelaevaga Kajsamoor, õppekäik Tallinna Meremuuseumi, tutvumine aurik-jäämurdjaga Suur Tõll, Lennusadamaga, praktilised õppekavaga seotud tegevused mererannas, aktiivõppeprogrammid Tartu Loodusmajas, 2-päevane ekspeditsioon Kabli randa, kohtumine Tallinna Merekooli kursantidega jm. Toetust saadi aktiivõppeks 1500 eurot.

- Haridus- ja Teadusministeerium rahastas 2321 euroga Palupera põhikooli projekti „Eesti keele mitteformaalne õpe“.
- SA Archimedes noorteagentuur toetas Palupera põhikooli projekti „Hooliv klass“.
- Kultuuriministeerium rahastas 580 euroga Palupera põhikooli projekti „Kaks pärlit Eesti 100 pärlikeest“.
- SA Keskkonnainvesteeringute Keskus eraldas MTÜ Hellenurme Mõis lasteaia projektile „Linde, loomi ja loodust avastamas“ 349 eurot – viidi ellu kaks koolitust mõisapargis: Vapramäe-Vellavere-Vitipalu SA programm tigudest ja Ornitoloogiaühingu õppeprogramm „Kevadised aialinnud ja nende abistamine“.
- Kaasfinantseerijana (10020 eurot) osaleti Siseministeeriumi Hajaasustuse programmis, mille kaudu 2016. aastal otsustati eraldada toetust 9 majapidamisele vallas joogivee ja/või reoveesüsteemide rajamiseks, tingimuste parendamiseks ning juurdepääsuteede parendamiseks. Neli nendest ulatuvad oma tegevuste lõpptähtajaga 2017. aastasse.
- Kaasfinantseerijana osaleti Valgamaa Omavalitsuste Liidu projektis „Asbesti sisaldavate ehitusmaterjalide kogumine Valgamaa kohalikes omavalitsustes“, mille kaudu SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse toetusel said huvilised kodumajapidamistes tekkinud eterniidijäätmed tasuta Otepää Jäätmejaama viia.
- Lisaks projektidele teostati valla laenurahadega veel rekonstrueerimisi, ehitustöid – rekonstrueeriti Nõuni maakultuurimaja fassaad, ventilatsioon ja ehitati lava taha kasutuseeta ruumi WC-dušširuum (151 tuh.eur). Mõisakool Paluperas sai aga juubelipidustuste eel värvivärskenduse, nii fassaad, kui ka saal ja lava (34 tuh.eur). Hellenurme ja Palupera külades ehitati välja vee- ja kanalisatsioonitorustike uusarendusi, tulenevalt ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arendamise kavast (105 tuh.eur).
- Vald osales omaosalusega Hellenurme silla remonttööl Hellenurme-Päidla riigimaanteel, eesmärgiga rajada maantee äärde ühinemistoetusega 2018.aastal valgustatud kergliiklustee. Projekteerimistöödega alustatakse 2017.aastal.
- Valmis Palupera valgustatud kergliiklustee ja parkla teeprojekt. Ehitustöödega alustab Elva vald samuti ühinemistoetusest.

Elavnes huvitegevus, kultuuri- ja spordielu, vaba aja sisustamine, tulid tunnustused

- Kaks kaunist majapidamist vallas said uute mastivimplite ja EKKÜ tänukirjade omanikeks.
- Maakonna talimängude lõppvõistlustel oli kuni 2000 elanikuga valdade hulgas Palupera vald kokkuvõttes taas I kohal. I koht saadi lauatenнисes ja murdmaasuusatamises, II koht saadi males ja reesõidus, III koht saadi suusasprindis ja saaljalgpallis. IV kohale jäädi tänavakorvpallis ja kabes, V

kohale võrkpallis ja juhtide mitmevõistluses. Osaleti ka laskmises ja turniiribridžis.

- Rohkearvuline oli osalemine meie vallast kutsetega maavanema ja Valgamaa Omavalitsuste Liidu esimehe vastuvõtul Eesti Vabariigi 98. aastapäeva vastuvõtul Tõrvas.
- Toimused järjekordsed Leigo järve muusika kontserdid – esimesel päeval esinesid Estonian Voices, Järvi Instrumentalists, Estonian Cello Ensemble, solistid Miina Järvi ja Mari Poll, Kremerata Baltica, segakoor Latvija; teisel päeval sai kuulata akordionikontserti, taas Järvi Instrumentalists, ooperigala solistideks olid Elina Shimkus, Koit Soasepp ja Helen Lepalaan jt.
- Palupera valla esindusvõistkond osales Tartu Maraton neliküritusel. Teenindati nelikürituse toitlustuspunkte Astuveres, Hellenurmes ja Palus.
- Toimus XIII Nõuni triatlon Nõuni järve ääres (ujumine-jalgrattasõit-jooks) ja tilluduatlon (rattasõit-jooks).
- Toimus V Hellenurme suvejooks-järvejooks, Valgamaa 2016 jooksusarja üks üritustest.
- Toimus III Räbi küla jooksukross-metsajooks, Valgamaa 2016 jooksusarja üks üritustest.
- Vallateid läbis adrenaliini pakkuv Ööränak XIV.
- Nõuni Purjeklubi korraldas Nõuni järvel V regati. Regatil võisteldi jahiklassides RS-Fevad, Optimist, Lutš/Laser standard.
- Liikumisenädala raames südamekuul toimus Nõunis volbriõhtu orienteerumisvõistlus.
- Valla noored osalesid Lahedal koolipäeval Tallinnas Nordea kontserdimajas, VII Valgamaa suvekoolis Taheva vallas, Valgamaa noorte Kaitseliidu metsalaagris Metsniku harjutusväljakul ja Nõuni purjeregatil.
- Hellenurme noored osalesid piirkonna noorsootöö koostööprojekti kõikides uutes tegevustes – joogaringis, noortepäevadel, teadus- ja robotikaringides, kalastusringis, draamaõppes ja võrgustikutöös; käisid lauamängude õhtul, sõbrapäeval, tüdrukute õhtul, inspiratsiooninädalal ja volbritrallil Rõngus; osalesid laagrites Vastseliinas ja Rõngus; näiteringi noored käisid draamalaagris ja perepäevalgi Rannus; sünnipäeval käidi Rannu noortekeskusel; lastekaitsepäeval esitati vahva tants Rõngus; õpiti pakutrukki ja küünlatopse meisterdama; käidi diskotamas ja perepäeval Nõunis, Otepääl ujumas, Päästkeskuse pooltundides. Jaanipäeva peeti Palupera pritsikuuri juures. Korraldati muinasjutu-, käsitöö- ja filmihommikuid ja –õhtuid, öökinosid ja tähistati halloweeni. Toimus hulgaliselt kokandushommikuid ja –õhtuid, õpiti valmistama maitsvat küpsisetorti, sefiirikorvikesi, piparkooke ja kamavahtu. Tehti ka tööd, talgupäevadel Hellenurme noortekeskuses ja Palupera pritsikuuris, vabatahtlikena käidi abis Rõngu Kodukandipäevade lastealal, Rõngu külade Olümpial ja Kõdukülas Ruubeli rattamatkal. Tuuli-Maria Tamm ja Eleri Margus osalesid Erasmus+ rahvusvahelises noortevahetuses, kus külalisteks Läti, Ukraina ja Gruusia noored. Juunikuus

osaleti Hellenurme V suvejooksul. Osaleti kodutütarde tegemistes. Jõulupidu peeti maha nii oma noortekeskuses kui pritsikuuris.

- Nõuni noored vaatasid õofilme, diskotasid, matkasid, pidasid tüdrukute õhtut, osalesid volbriorienteerumisel, jooksid Räbi küla jooksukrossil, osalesid noortekeskuse tegemistes; tähistasid vastlapäeva, emadepäeva traditsiooniliselt kevadkontserdi, Leigo nartsissidega ja tordioksjoniga, kadripäeva ja advente. Toimus kunstilaager koos Käopesa lastega Nõuni kultuurimajas. Jõulupeol andis „Lendteater“ lasteetenduse „Kass kapis“. Tehti ka tööd küla koristustalgutel, Tartu Maratoni toitlustuspunktides. Nõuni noorte Elerini, Greili ja Joonase mõttetöö tulemusena sündinud doomino „Euroga Euroopasse“ pälvis kutse noortele tunnustussündmusele Rakverre, kus kõik konkursil „Take part! Save smart!“ edukaimad koos.
- Nõuni puhkealal toimunud muinastuledeöö päikeseloojangu-kontserdil esines Iiri muusika sõpruskond.
- Puka kultuurimajas toimunud piirkonna „Laululaps 2016“ võistlusvoorus osalesid Nõuni noored Elerin Enno ja Katriin Umborg ning Hellenurme lasteaiast Grete-Marie Tütik ja Säde Lee Hitrov. Säde Lee sai Riina Pajusaare lauluga „Seitseteist kevadist hetke“ edasi lõppvooru Tõrvas.
- Nõuni puhkealal korraldati traditsiooniline valla perepäev. Lastele batuut ja näomaalingud, lustisõit Pärdo talu hobusega, vibulaskmine, kalapüüdmise õpetus, istikute ja aiasaaduste müük. Küpsetati pannkooke, mis maitseid kaasatoodud moosiga imehästi.
- Nõuni kultuurimajas mängis tantsuks ansambel „Kondor“, ansambel „PriVil“ ja ansambel „MaMa“, toimus pensionäride jõulupidu Heino Tartes ja sõpradega. Emadepäeval üllatas akordionil Arvo Meltsas. Kontserdi andsid Katrin Karisma, ansambel Curly Strings, aga ka Eeva ja Villu Talsi koos Heino Sõna, perek. Tali’de ja naiskoor Helletajad’ega.
- Nõuni kultuurimajas etendati näitemängu – mängimas käisid Tsooru külateater etendusega „Esmaspäev on hirmus päev“, Lendteater etendustega „Mees ja naine“ ja „D³“ ning Vana-Koiola näitering komöödiaga „Farmis ainult tüdrukud“.
- Hellenurme kultuurimajas sai tantsida ansamblite „Parvepoisid“, „Veskikivi“ ja Toomas Jalajase saatel.
- Hellenurme veskimuuseum pakkus jõulude ajal jõuluolemisi mitmel moel hingele ja kõhule.
- Palupera mõisakoolis sai Unustatud mõisad külastusmängu raames kella 3 kontsertidel kuulata klaveriduot Argo ja Arko, Erich Krigerit ja Aare Jaamat, Diana Klasi ja Jüri Aarmat, duot „Parim möödas“, operetiviisidega esines Katrin Karisma ja poplauludega Heleri Arumets.
- Jaaniõhtu korraldati Nõuni raamatukogu parklas ja palliplatsil. Tantsuks esines Tiit Vaerand. Ja ikka rahvalikud „jõukatsumised“.
- Paljulapselised pered käisid Valgas jõulupeol.

- Aktiivne Jõulumemm käis jõulude ajal Hellenurme vesiveskis, suurperede jõulupeol Valgas, Otepää piirkonna jõuluõhtul, Valgjärve eakate jõulupeol ja Sangaste valla laste jõulupeol. Perekond Jõul jõudis jõulupeole Palupera kooli, Rõngu kuuse alla ja jõuluvanade kokkutulekule Otepääl.
- Nõuni kultuuritöötajad käisid ühiskülastusel Rahvalõõts finaalis Põlva kultuurikeskuses ja Eesti Rahvamajade Ühingu I tunnustussündmusel Kaheksakand 2015 Türil, osalesid kultuuritöötajate ümarlaudadel, kultuurikonverentsil Valgas, töid võidutule Otepäält valda, käisid suvekoolis Elvas, küialiigutajatega Jänedal, õppereisil Räpina loomemajja ja Mooste mõisa, noorsootöötajate koostööseminaril Pukas.
- Ühiskülastus tehti Vanemuisesse etendustele „Naeru Akadeemia“ ja „Lotte Unenäomaailmas“ .
- Palupera vallast osales „Teeme Ära“ heakorralgupäeval üheksa objekti – Elva jõe kallas Hellenurmes, Hellenurme noortekeskuse territoorium, ujumiskoht Nõuni järve ääres, Päidla mõisajärve ujumiskoht, Neeruti külaplats, Makita külaplats, Palupera külamaja, Paluveski ja Miti karjääri ujumiskoht. Talgulised korrastasid oma talu ja koduvalla objekte, tehes ära suure töö.

Koolist

- Jalgpalliklubi FC ELVA korraldamisel toimus Palupera staadionil jalgpalliturniir „Palupera Cup XII“ 6 poiste võistkonnaga.
- Piirkondlikul bioloogia olümpiaadil sai I koha Ave Riivik (9.kl) , II koha Rasmus Piht (6.kl) ja II-IV kohta jagas Andre Lõhmus (9.kl). Preemiareis Võrtsjärve järvemuseumi.
- Valga Luuleprõmmil finaali pääsenud neljast õpilasest olid 3 meie kooli noort – Tuuli-Maria Tamm, Maivi Laane ja Gretten-Gelis Vesso.
- Lõuna-Eesti laste ja noorte X Mitteteatrite Festivalil pälvis 4. klassi esitatud Wimbergi „Arvutihullud“ eripreemia aktuaalse teemapüstituse eest.
- Noored väitlejad said osalemise eest väitlusturniiril „Anname sõna tulevikule!“ Eesti Vabariigi president Toomas Hendrik Ilveselt kutse Kardioru roosiaeda vastuvõtule.
- Septembrikuus leidis koolis aset põnev Teadlaste Öö nädal. Toimus mitukümmend töötuba, külas käisid Psühhobuss ja näitlejanna Mairi Tikerpalu, kes etendas varjuteatri etenduse ja õpetas õpilastele seda toredat kunsti.
- GLOBE-projektis osalemise eest kutsuti kooli GLOBE õpetaja Arvet Silk ja õpilane Kaisa Kesa NASA astronauti Douglas Wheelock loengule, millele järgnes USA suursaadiku James D. Melville Jr. vastuvõtt.
- Koolisisest tegevust rikastas karusellmeetodil võistlusmäng, kus koolimajas pääses ruumist ruumi liikuma erineva ainevaldkonna ülesandeid lahendades, toeks internet ja teatmeteosed; 7.-9. klassile toimus õppepäev seksuaalalastest

tervishoiust; nauditi Viljandi Jakobsoni kooli balletistudio etendust „Tuhkatriinu“; toimus tund riigikoguliikme Liina Kersnaga „Minu hirmud“; toimus tund riigikoguliikme Madis Millinguga teemal relvad ja nende ohutu kasutamine; suusatunnid suusabussiga; Otepää päästekomando viis läbi õppuse „Tean tulest“; Nõuni purjeklubi propageeris purjetamist ja võimalusi selleks Nõuni järvel; SWEDBANK AS käis projekti „Tagasi kooli“ raames rahatarkusetundi andmas; kooli sünnipäeva tähistati traditsiooniliselt kõnevõistlusega (kus minuti jooksul tuleb korrektselt korrata lauset „Palupera parun palub palukakarva parukat parunessile“) ja klasside küpsisetordi valmistamisega; sõbrapäev kohvikuga; vastlapäev Raadimõisa Snowtubingu pargis; õpilaskonverents ja muusikaringide õpilaste kontsert; mõisapargi teatejooks südamenädalal; naljapäeval püstitati tobedaid rekordeid; emadepäevale pühendatud kevadkontsert; professionaalsed muusikud andsid kontserdi „Sümbioos“; tutipäev ja viimase koolikella aktus; 9. klassi traditsiooniline koolitund Palamusel ja „paadi“ralli mõisapargi tiigil; õpetajate päev „uute õpetajatega“; kõik klassid osalesid teadusnädalal „Paluperal saab ulme reaalsuseks“; jõulupeol etendati näidend „Mis on tähtis?!“; korraldati mitmeid näitusi ja võistlusi.

- Õppetööd rikastati mitmekülgset ka kooliväliselt – haridusprogramm Tartu Ülikoolis „Maakoolist ülikooli“ kunstimuuseumis, tähetornis ja ülikooli peahoones; projekti „Mereteadlaste kasvulavaks“ raames käidi Tartu Loodusmajas õppeprogrammidel „Meri“ ja „Läänemeri“ ning Tallinnas merd ja meremuuseumi väljapanekuid uudistamas ning täideti Pirita rannas mereuurimisliike ülesandeid; õppepäev Botaanikaaias „Tarbetaimed. Taimedelt meie toidulauale“; Otepää Looduspargiga ja Vapramäe-Vellavere-Vitipalu Sihtasutusega koostöös osaleti mitmes keskkonnaalases ühistegevuses, õppeprogrammis; käidi muuseumite päeval Tartus ja Sisekaitseakadeemia sisejulgeoleku õppepäeval Valgas; Tervise Arengu Instituut võimaldas Kaitse end ja aita teist programmi kaudu tõsta meie õpilaste teadlikkust teemadel meelemürgid, raudtee ohutus, veeohutus, matkatarkused, õpioskused; käidi õppekäigul Vodja mõisakoolis ja Riigikogu ning Stenbocki maja külastusel; projekti „Hooliv klass“ raames käis 5. ja 7. klass laagris Põlvamaal Mammastes, kus õpiti üksteisega enam arvestama ja koostööd tegema; 3. klassi tantsurühm tantsis Elvas Tartumaa XVIII Memme-Taadi lustipeol; Põllumajandusmuuseumis käidi õppeprogrammides „Mesi – tervise hoidja“, „Mõndagi munast“ ja „Kartuli mitu palet“; C.R. Jakobsoni talumuuseumis käidi õppeprogrammis „Eesti toidu aastaring talus“; lõimumisprojekti „Mitteverbaalne keeleõpe“ raames käidi Kohtla-Järve Tammiku Põhikoolis; kooli noored GLOBElased (9. klassist Andre Lõhmus, Kaisa Kesa, Kärolin Kopp ja Janno Vähi) esinesid Valgas õpilaskonverentsil „H. Einer 160“ oma ettekandega „Innovaatiline haridus Palupera põhikoolis“. Käidi AHHA teaduskeskuses rahvusvahelisel Hypatia projektisündmusel ja Valgamaa haridusmessil „Vali nutikalt“; 9. klass käis argumenteerimiskoolitusel Tartu J. Poska Gümnaasiumis; teater Vanemuises

käidi vaatamas etendust „Lotte Unenäomaailmas“; kooliaasta lõpetati ekskursiooniga Võrumaale. Õpetajate päeval käisid kooli õpetajad-töötajad ajakeskuses "Wittenstein" Paide Vallimäel ja aasta lõpus Eesti Rahva Muuseumis.

Lasteaiast

2015/2016 õppeaastal oli lasteaias õppeaasta eesmärk - ühistegevuses peitub jõud ja tarkus ja 2016/2017 õppeaastal - looduses õpin, uurin ja avastan. 2016 aastat alustati mängupeoga „Nägemiseni päkapikud ja jõuluvana!“. Vastlapäeva tähistati Otepää Winterplace-s; sõbrapäeval oli mängupidu ja kohvik. Rongiga sõideti külla Valga Muuseumi, kus osaleti programmis „Igal loomal oma kodu“. Lapsevanematelele viis Berit-Helena Lamp läbi koolituse „Mida saab lapsevanem teha väärkohtlemise ennetamiseks?“, lisaks õpetas noorsoopolitseinik Linda Oks lastele kuidas kaitsta end võõraste eest ja tunda ära pahatahtlik inimene. Vabariigi aastapäeval esineti hooldekodus. Emakeelepäeval esitati näidend „Lumemehe soov“. Lihavõttepühade eel värviti mune ja mängiti „Munade veeretamist“. Aprillis külastati teaduskeskust AHHA, kus valmistati limonaadi ja uuriti mullide segunemist õhuga, käidi peeglitega labürindis ja kaldpõrandaga toas. Osaleti Vapramäel kevadprogrammis. Emadepäevaks maaliti tassidele kaunistusi, õpiti laule ja luuletusi kontserdik. Ornitoloogiaühingu teadlane Margus Ots viis läbi õppeprogrammi „Suviste aialindude abistamine“, mida rahastas SA KIK (õpiti tundma erinevate lindude käitumist ja nende pesakohti, valmistati pesakast, mis viidi koos mõisaparki linde ootama). Käidi teatris „Pipi-Pikksukka“ vaatamas ja toimus traditsiooniline pargijooks. Kooliminejate lõpupeol esitati näidend „Jussikese seitse sõpra.“ Sügisel saadi tuttavaks lasteaias uue direktoriga ning külla tuli Jänes, kellega koos mängiti, lauldi ja maiustati. SA KIK-i projekti toel toimus mõisapargis loodusteemaline aktiivõppeprogramm „Teod“. Sügisel spordipäeval prooviti end hoota kaugushüppes, palliviskes, 20 m jooksus ja täpsusviskes. Külaskäik Otepää päästekomando koolitusprogrammiga „Tulest targem“. Toimus matk „Värviline sügis“ ja sügisandidest meisterdatud kompositsioonide näitus. Küllastatati Hellenurme vesiveskit, tutvuti leivateoga leivakojas ning valmistati kakukesi. Peeti lasteaias sünnipäeva ja Memme-Taadi sügispidu, kus sai uudistada ka fotonäitust „Oi aegu ammuseid...“. Isadepäeval valmistati koos isadega looduslikust materjalist kaunid pildiraamid ning otsiti pimedast „metsast“ taskulambi abil ööloomi. Lasteaias töötajad käisid külas Otepää piirkonna lasteaedades ja kogu maja personalile toimus koolituspäev teemal: „Lapsest lähtuv kasvatus ja tegevuskultuur ning Reggio Emilia pedagoogika tutvustus“. Väikesed kadrised käisid kadripäeval hooldekodu pererahvale kadrilaule laulmas ja karjaõnne soovimas. Joulukuul meisterdati jõulukaunistusi, õpiti jõululaule, valmistati piparkooke. Advendihommikutel kuulati jõulumuinasjutte, süüdati adventiküünlad, lauldi ja tantsiti. Jõulupeol esitati

näidend „Kakuke” ja lahke jõuluvana jagas igale lapsele suure kommikoti ning toreda loomakujulise seljakoti.

Taidlejate tegemistest

- Valga maakonna tantsupeol „Tantsulaegas“ Valgas osalesid valla tantsugrupid „Helles“ ja „Pääsusilmad“.
- Nõuni kultuurimaja tantsugrupp „Pääsusilmad“ osales Lõuna-Eesti memme-taadi suvepeol „Vana pildiraam“ Intsikurmus, Rõngus sõbrapäevapeol, „Memmed-taadid tuppa“ peol Rõngus, maakonna memmede tantsupäeval Valgas, tantsiti Pühajärve puhkekodus ja koduvalla kultuuriüritustel; naiste lauluansambel „Lõbusad lesed“ osales Otepää eakate ansambli „Laulurõõm“ 15. sünnipäeval, käis laulmas Pühajärve puhkekodus, „Kambja lüüral“ ja koduvalla kultuuriüritustel. „Memmed-taadid tuppa“ peol ja sõbrapäevapeol Rõngus käis ka tantsutrupp „Mathilde“ Hellenurmest. Rahvatantsurühm „Helles“ käis ka Lõuna-Eesti memme-taadi suvepeol Intsikurmus.
- Nõuni kultuurimaja linetantsugrupp „Oikuimaru“ osales linetantsupeol „Käin juba lasteaias“ Uue-Antslas ja koduvalla kultuuriüritustel.
- Palupera valla naiskoor Helletajad käis Otepääl „Karupojad“ 20. aastapäeval ja Elva naisrühma „Sinilind“ sünnipäeval, laulis IV öölaulupeol Otepääl, Valguta laulupeol, Uma peol Põlvas, Rannus merekultuuriaasta galakontserdil ja koduvalla kultuuriüritustel.
- Kõhutantsurühm „Marbella“ esines Rannus, Sangastes, Udernas, Lätimaal ja koduvalla kultuuriüritustel. Mustlastantsurühm „Sabrina“ esines Aakres, Sangastes, Elvas, Pukas, Kanepis, Kuigatsis, Põlvamaal Kõivualutse laadal ja koduvalla kultuuriüritustel. Tantsurühm „Mathilde“ esines Rannu Tantsutaldadel, Saverna tantsurühma sünnipäevapeol, Cantervilla lossis, Võru folkloorifestivalil, Luke mõisas, talvisel tantsupäeval Valgas, Tõrva kirikkammersaali aiapeol, Kanepi seenioride tantsupäeval, Uderna hooldekodus ning koduvalla kultuuriüritustel. Rahvatantsurühm „Helles“ esines talvisel tantsupäeval Valgas, Elvas Tartumaa XVIII Memme-Taadi lustipeol ja koduvalla kultuuriüritustel. Line-tantsutrupp „Fiiling“ esines Pukas, Sangastes, Valgutas, Elvas ja koduvalla kultuuriüritustel.

Muudest ettevõtmistest, faktidest ja tunnustustest vallas

- 14.12.2016 otsustasid Elva, Konguta, Palupera, Puhja, Rannu ja Rõngu volikogud Rannu Rahvamajas toimunud ühisistungil kiita heaks ühinemisleping ning võtta vastu otsused taotleda haldusterritoriaalse korralduse muutmist, et moodustada uus, enam kui 14 000 elanikuga omavalitsusüksus nimega Elva vald. Palupera vallast ühinevad Elva valda Astuvere, Atra, Hellenurme, Mäelooga, Palupera, Pastaku ja Urmi külad. Uus vald hakkab tööle pärast 2017. aasta oktoobris toimuvate kohalike omavalitsuste valimiste tulemuste väljakuulutamist. Seni viiakse üheskoos läbi

üleminekutegevusi, et tagada uue valla juhtimise ja elukorralduse sujuv toimima hakkamine tuleval sügisel. Palupera valla ülejäänud 7 küla – Lutike, Makita, Miti, Neeruti, Nõuni, Päidla ja Räbi antakse aga samal ajal üle Otepää vallale.

- Kehtestati „Hellenurme maakultuurimaja põhimäärus“.
- Kehtestati „Nõuni maakultuurimaja põhimäärus“.
- Kehtestati „Hellenurme külaraamatukogu põhimäärus“.
- Kehtestati „Nõuni külaraamatukogu põhimäärus“.
- Kinnitati „Palupera põhikooli arengukava 2017-2020“.
- Kehtestati „Üldhariduskoolide õpilastele sõidukulude kompenseerimise kord“.
- Kehtestati „Isikliku abistaja teenuse osutamise kord“.
- Kehtestati „Hoolduse seadmise, hooldaja määramise ja hooldajatoetuse maksmise kord“.
- Kehtestati „Palupera valla eelarvest hoolekandeteenuste eest maksmise kord“ jm.
- Miti küla aktiivsed korraldasid suusatunneli lähistel kolm korda kevadest sügiseni Miti küla täikat. Kordalainud täikade, rohkete toetajate abiga alustati Palu puhkepaviljoni korrastustöödega.
- Hellenurme küla lagunened tootmishoonete piirkonnas toimusid kevadel ja sügisel 2. jalaväebrigaadi Kuperjanovi jalaväepataljoni väljaõppepäevad.
- Eesti parima koolikoka tiitli 2016 sai Palupera põhikooli kokku Leelo Reha, abiks Irina Gergalo.
- Palupera vallavolikogu esimees Vambola Sipelgas viis valla lipu 23. mail Alaska ahelikus Põhja-Ameerika kõrgeimal mäel Denalil 5500 m kõrgusele.
- Valgamaa maavanem Margus Lepik andis tänukirjad Kalev Lõhmus'ele – kohaliku elu ning kultuuri- ja sporditegevuse edendamise eest; Marika Viks'ile – tunnustust vääriva panuse eest Valgamaa kultuurielu edendamisel; Svetlana Variku'le – kauaaegse töö eest Valgamaa koolielu edendamisel ja noorte kasvatamisel ning Aili Keldo'le – Valgamaa külaelu edendamise ja maakonna kogukonnaliidrite võrgustiku loomise eest.
- Palupera valla aasta tegu 2016 nominendiks oli Nõuni kultuurimaja renoveerimine koos välisvalgustusega ja tiitli pälvis meeskonnategu Eesti Parim koolikokk 2016. Aasta 2016 tegija tiitli pälvis vallavanem Terje Korss, kes kultuurimaja perenaise Marika Viksi sõnul aktiivselt, tegusalt, konstruktiivselt vedas ühinemisläbirääkimise keerulist protsessi vallas ja väljaspool. Otepää kunstnik Ave Kruusmaa kujundatud savist lauakell anti mõisakooli perele ja vaas Terjele üle Eesti Vabariigi 99. aastapäeva tähistamise pidulikul üritusel Nõuni kultuurimajas.
- Nõuni endine kool oleks saanud 2016. aastal 250-aastaseks. Kokkutulekule juulikuus kutsuti ka piirkonnast endisi Neeruti ja Päidla kooli vilistlasi, sõpru, kogukondlasi. Meenutati ajalugu, nauditi tantsu, mälumäng, ekskursioon, ühislaulmine.
- Nõuni kultuurimaja linetantsugrupp „Oikuimaru“ tähistas 10. aastapäeva.

- Palupera mõisakool tähistas 240. aastapäeva.
- Saadeti teele järjekordne lend Palupera põhikooli lõpetajaid (12).
- Kooli saadeti Hellenurme lasteaia 21. lend, 3 tüdrukut ja 3 poissi.
- MTÜ Hellenurme Mõis eralasteaed direktorina alustas Maarika Vähi.
- Vallas sündis 8 last - 5 poissi ja 3 tüdrukut. Esiklaps sündis 4 peres, teine laps 2 peres, kolmas laps 1 peres ja kuues laps 1 peres. Lastele korduvaid nimesid ei pandud – Anti, Armin, Eimi, Häidi, Lauri, Mia-Krisete, Ragnar ja Sten-Olaf.
- Demograafiast vallas: vallaelanike arv 01.01.2016 – 1061, aasta jooksul registreeriti sünde 8, surmajuhtumeid 19, sisseränne valda 31 ja väljaränne vallast 65 fakti. Vallaelanike arv 31.12.2016 – 1016.
- Palupera valla rahvaga kohtus riigikogu liige Maire Aunaste, külas käis ka telesaade Roald Johansoniga.
- Osaleti Vapramäe-Vellavere-Vitipalu Sihtasutuse, Mittetulundusühingu Valgamaa Partnerluskogu ja Eesti Maaomavalitsuste Liidu töös ning Tartu Maratoni nelikürituse korraldamisel.

Terje Korss, märtsis 2017.a.

Vaatamisväärsused

Palupera ja Hellenurme mõisakompleksid parkidega, Hellenurme vesiveski, Lustimäe puhkekoht, Middendorffide perekonnakalmistu, Elva jõe veetee matkarajad, Hellenurme paisjärve puhkeala, Nõuni järve puhkeala.

Infoväljaanded

Piirkondlikud infolehed Otepää Teataja ja Infoleht (Elva, Konguta, Palupera, Puhja, Rannu ja Rõngu infokandja) ilmuvad kaks korda kuus kahes valla erinevas piirkonnas.

Finantsnäitajad

	2016	2015
Bilansi näitajad		
Varad aasta lõpus	2 216 632	1 995 157
Kohustused aasta lõpus	446 710	105 383
Netovara aasta lõpus	1 814 922	1 889 744
Tulemiaruaude näitajad		
Tegevustulud	1 258 481	1 259 010
Tegevuskulud	-1 334 121	1 248 905
Tulem	-75 640	10 105
Muud näitajad		
Likviidsuskordaja*	0,80	1,48
Lühiajaline maksevõime**	0,80	1,48

*Likviidsus-likviidsed varad/lühiajalised kohustused

**Lühiajaline maksevõime-käibevara/lühiajalised kohustused.

KONSOLIDEERITUD BILANSS

	Lisa	31.12.2016	31.12.2015
Käibevara		142 678	156 811
Raha ja pangakontod	2	8 877	53 150
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	3	64 365	61 729
Muud nõuded ja ettemaksed	4	69 436	41 932
Põhivara		2 118 954	1 838 346
Kinnisvarainvesteeringud	6	39 105	41 216
Materiaalne põhivara	5	2 079 849	1 797 130
Varad kokku		2 261 632	1 995 157
Lühiajalised kohustused kokku		177 293	105 381
Saadud maksude ettemaksed		11 151	0
Võlad tarnijatele	7	43 117	16 408
Võlad töövõtjatele	8	9 539	6 614
Muud kohustused ja saadud ettemaksed	9	77 912	69 564
Lühiajalised laenukohustused		35 583	12 796
Pikaajalised kohustused kokku		269 417	0
Pikaajalised laenukohustused		269 417	0
Netovara		1 814 922	1 889 774
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem		1 890 555	1 879 669
Aruandeaasta tulem		-75 633	10 105
Kohustused ja netovara kokku		2 261 632	1 995 157

KONSOLIDEERITUD TULEMIARUANNE

	Lisa	2016	2015
Tegevustulud kokku		1 258 481	1 259 010
Maksutulud	17	608 465	576 707
Kaupade ja teenuste müük	11	106 803	67 234
Saadud toetused	10	542 107	548 258
Muud tulud	12	1 106	66 811
Tegevuskulud kokku		-1 334 121	-1 248 905
Antud toetused	18	-116 386	-111 274
Tööjõukulud	13	-508 879	-465 663
Majandamiskulud	14	-499 381	-492 639
Muud kulud	15	-68 712	-43 552
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	5,6	-140 763	-135 777
Aruandeperioodi tegevustulem		-75 640	10 093
Finantstulud ja -kulud	16	7	12
Finantstulud	16	7	12
Kokku aruandeperioodi tulem		-75 633	10 105

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

	Lisad	2016	2015
RAHAVOOD PÕHITEGEVUSEST			
Aruandeperioodi tegevustulem		-75 640	10 093
Korrigeerimised:			
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	5,6	140 763	135 777
Saadud sihtf. põhivara soetuseks		-99 473	
Käibemaksukulu põhivara soetuseks		24 294	461
Kokku korrigeeritud tegevustulem		65 584	146 331
Kokku põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus		-10 056	6 209
Kokku põhitegevusega seotud kohustuse netomuutus		47 537	57
Kokku rahavood põhitegevusest		37 481	152 597
Materiaalse põhivara soetus	5	-355 643	-176 585
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	5	62 424	0
Laekunud intressid ja muu finantstulu	16	11	12
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-293 208	-176 573
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSES		292 204	12 796
Saadud laenud	21	305 000	12 796
Arvelduskrediidi muutus		-12 796	0
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		292 204	12 796
PUHAS RAHAVOOG		-44 273	11 180
Raha ja selle ekvivalendid perioodi alguses	2	53 150	64 330
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpus	2	8 877	53 150
Raha ja selle ekvivalentide muutus		-44 273	11 180

KONSOLIDEERITUD NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

	Lisa	Aruandekohustuslase kuuluv Netovara akumulieritud ülejääk 31.12.2016	Aruandekohustuslase kuuluv Netovara akumulieritud ülejääk 31.12.2015
Saldo		1 889 774	1 878 956
Põhivara ümberhindlus	5	781	713
Aruandeaasta tulem		-75 633	10 105
Saldo		1 814 922	1 889 774

EELARVE TÄITMISE ARUANNE

Tulu- liik	Nimetus	Esiagne eelarve 2016	Lõplik eelarve 2016	Täitmine 2016
	Põhitegevuse tulud kokku	1 196 937	1 251 118	1 124 096
	Maksutulu	647 000	647 000	603 466
3000	Tulumaks	607 000	607 000	563 678
3030	Maamaks	40 000	40 000	39 788
	Tulud kaupade müügist	67 200	68 338	73 987
3200	Riigilõivud	3 000	3 000	3 165
3220	Kaupade teenuste müük	64 200	65 338	70 222
	Saadavad toetused tegevuskuludeks	376 691	430 334	446 719
352.00	Tasandusfond	86 886	86 886	86 886
352.00	Toetusfond	208 904	306 068	306 068
3500	Muud saadud toetused	81 501	37 380	53 765
	Muud tegevustulud	105 446	105 446	921
382500	Kaevandamisõiguse tasu	50 000	50 000	0
382540	Vee erikasutus	1 000	1 000	910
3882	Saastetasud	1 000	1 000	0
	Muu tulu varadelt	712	711	11
	Muud tegevustulud	52 734	52 734	0
	Põhitegevuse kulud kokku	1 239 671	1 217 228	1 145 130
	Antud toetused tegevuskuludeks	-69 345	-114 380	-119 706
413	Sotsiaaltoetused ja muud isikutele antavad toetused	-58 465	-95 880	-96 547
4500	Sihtotstarbelised toetused	0	-18500	-12 792
452	Mittesihtotstarbelised toetused	-10 880	0	-10 367
	Muud tegevuskulud	-1 170 326	-1 102 848	-1025 424
50	Personalikulud	-608 505	-501 172	-485 340
55	Majanduskulud	-561 821	-601 676	-539 964
60	Muud kulud	0	0	-120
	INVESTEERIMISTEGEVUS			
381	Põhivara müük	5 000	5 000	600
15	Põhivara soetus	-235 116	-235 116	-220 826
4502	Põhivara soetuseks saadav finantseerimine		108 774	112 435
	Eelarve tulude ülejääk	-305 000	-305 000	305 000
	Kohustuste võtmine	305 000	305 000	305 000
	Kohustuste tasumine	0	0	0
	LIKVIIDSEDE VARADE MUUTUS	0	0	48 695
	PÕHITEGEVUSE KULUD	-1 234 671	-1 217 228	-1 145 130
01	Üldvalitsemisala	155 454	125 741	116 197
01111	Vallavolikogu	13 605	15 605	15 262
01112	Vallavalitsus	96 679	97 490	87 451
01120	Rahandus ja finantspoliitika	1 266	1266	12 254
01400	Reservfond	15 224	0	0
01600	Valitsussektori teenused	10 880	10 880	1 230
	Võla teenendamine	17 500	500	0
04	Majandus	82 466	109 269	108 824
04510	Maanteetransport	61 870	86 626	86 671
04512	Transpordikorraldus	300	300	60
04900	Majanduse haldamine	20 296	22 343	22 093

05	Keskkonnakaitse	11 270	11850	7 104
05100	Jäätmekäitlus	2 000	500	29
05300	Heitveekäitlus	0	0	0
05400	Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse	5 700	7780	3 505
05600	Keskkonnateenused	3 570	3570	2 720
06	Elamu- ja kommunaalmajandus	25 290	162564	162 058
06100	Elamumajandus	7 590	17590	17 190
06300	Veevarustus	14 850	142 124	143 361
06400	Tänavavalgustus	2 850	2 850	1 507
08	Vabaaeg, kultuur ja religioon	136 650	297 800	265 064
08101	Sportitegevus	9 605	9 605	6 370
08105	Laste muusika- ja kunstikoolid	11 755	11 755	9 200
08107	Noorsootöö ja noortekeskused	12 730	12 730	11 914
08109	Vaba aja üritused	2 150	2 150	626
08201	Raamatukogud	31310	31 310	25 058
08202	Rahva- ja kultuurimajad	53 625	214 775	199 227
08209	Seltsitegevus	10 700	10 700	7 894
08300	Kirjastamisteenused	4 775	4 775	4 775
09	Haridus	708 971	747 324	722 741
09110	Eelharidus (lasteaiad)	197 570	197 570	183 826
09212	Põhikoolid	397 565	432 625	431 139
09220	Gümnaasiumid	75 721	75 721	67 193
09600	Õpilasveo eriliinid	37 415	40 708	40 552
09601	Muud hariduse abiteenused	700	700	31
10	Sotsiaalne kaitse	114 570	106 570	96 403
10110	Haigete sotsiaalne kaitse	500	500	0
10120	Puuetega inimeste sotsiaalhoolekande asutused	10 899	10 899	8 517
10200	Eakate sotsiaalhoolekande asutused	34 000	26 000	21 675
10402	Perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	21568	31 638	34 010
10701	Riiklik toimetulekutoetus	25 998	15 928	14 719
10900	Muu sotsiaalne kaitse	21 605	2 1605	17 482
	Vaba jääk	52 743	0	4039

Palupera vallavolikogu võttis 2016. aasta eelarve vastu 11.veebruari 2016. Põhitegevuse tulud kokku 1 196 937 eurot. Põhitegevuse kulud 1 234 671 eurot. Võeti vastu 3 lisaelarvet. Esimene lisaelarve võeti vastu 29.06.2016, teine 13.10.2016 ja kolmas 14.12.2016. Kulude eelarves on kajastatud aasta jooksul reservfondist tehtud eraldised.

Eelarve täitmise aruanne on Palupera vallavalitsuse konsolideerimata aruanne ning erinevalt teistest on see koostatud kassapõhiselt.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

LISA 1. RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE KOOSTAMISEL KASUTATUD ARVESTUSMEETODID JA HINDAMISALUSED

Palupera valla 2016.a. konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses ja Riigi raamatupidamise üldeeskirjas, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes. Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Konsolideerimine

Valitseva mõju all olevaks üksuseks on osühing PALU-TEENUS, milles Palupera vallavalitsus omab mõjuvõimu määrata finants- ja tegevuspoliitikat. Äriühingute puhul eeldatakse valitseva mõju olemasolu siis kui valla osalus ühingus on üle 50%. Valitseva mõju all olevate üksuste tegevus kajastub konsolideeritud raamatupidamise aruandes alates valitseva mõju tekkimisest kuni selle katkemiseni. Valitseva mõju all olevate üksuste finantsnäitajad on konsolideeritud rida-realt.

Raha

Bilansis kajastatakse raha ja pangakontode kirjel kassas olevat sularaha, raha teel, arvelduskontode jääke ning lühiajalisi või katkestatavaid tähtajalisi deposiite. Deposiitidelt bilansipäevaks kogunenud laekumata intressid kajastatakse viitlaekumistena.

Finantsvarad

Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval. Pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse väärtabereid, mida tõenäoliselt ei müüda lähema 12 kuu jooksul. Lühi- ja pikaajalisi finantsinvesteeringuid aktsiatesse ja teistesse omakapitaliinstrumentidesse (v.a. sellised osalused tütar- ja sidus ettevõtjates, mida kajastatakse konsolideerimise või kapitaliosaluse meetodil) kajastatakse õiglasel väärtusel, juhul kui see on usaldusväärset hinnatav.

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded

Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse iga kliendi kohta eraldi. Nõuete laekumise tõenäosuse hindamisel ligikaudsel meetodil võetakse aluseks maksetähtaegade ületamine. Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded kajastatakse aruandeperioodi ebatõenäoliste nõuete kulu

vähenduseks. Nõuet loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused selle sissenõudmiseks. Kõik lootusetud nõuded kantakse bilansist välja.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse selliseid kinnisvaraobjekte, mida hoitakse väljarentimise või turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida aruandekohustuslane ei kasuta oma põhitegevuses. Kinnisvara investeeringu kajastamisel lähtutakse korrigeeritud soetusmaksumuse meetodist. Kinnisvarainvesteeringu amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit, amortisatsiooninorm on 5% aastas.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetamismaksumusega alates 5000 eurot ilma käibemaksuta. Käibemaks kantakse kohe kuluks soetusmomendil. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetamismaksumus on alla 5000 euro, kantakse vara kasutuselevõtmisel kulusse. Põhivara rekonstrueerimis-väljaminekud, mis pikendavad vara kasulikkust tööiga ning tõstavad vara kvaliteeti või tööjõudlust, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Põhivara remondi- ja hoolduskulud, mida tehakse eesmärgiga säilitada vara esialgset väärtust, kajastatakse aruandeperioodi kuludes. Põhivarasid kajastatakse soetamismaksumuses, millest on maha arvestatud akumulieeritud kulum ning võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt vara kasulikkusest tööeast.

Kulumi normid aastas on põhivara gruppidele järgmised:

1. Hooned, eluhooned, korterid	5%
2. Rajatised	5%
3. Masinad ja seadmed	20%
4. Transpordivahendid	20%
5. Infotehnoloogilised seadmed ja arvutustehnika	33%
6. Muu inventar, tööriistad ja sisseseaded	20%

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad tarnijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse arvele soetamismaksumuses, mis sisaldab kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetamismaksumuse meetodil. Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul alates bilansipäevast. Ülejäänud finantskohustused on pikaajalised võlakohustused.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui toetuse saaja on teinud kulutused, milleks sihtfinantseerimine oli ette nähtud, ning eksisteerib piisav kindlus, et sihtfinantseerimine leiab aset.

Saadud sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse nii saadud sihtfinantseerimist kui ka selle arvel tehtud kulusid või põhivara soetust mõlemaid eraldi.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist ning tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega.

Sihtfinantseerimise korral põhivara soetamiseks võetakse vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, sihtfinantseerimise summa aga kajastatakse samal ajal tuluna.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse Palupera vallavolikogu ja vallavalitsuse liikmed ning asutuste juhid, kellele on antud õigus iseseisvalt lepinguid sõlmida, konsolideerimisgruppi kuuluvate sihtasutuste, mittetulundusühingute ja äriühingute nõukogude ja juhatuste liikmed, kõigi eelpool loetletud tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete lähedased pereliikmed, samuti ka nende valitseva ja olulise mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud.

Maksude arvestus

Riigi konsolideerimisgruppi kuuluvad mittekäibemaksukohustuslased kajastavad põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud (näit. käibemaks) ja lõivud soetamishetkel kuluna ning neid ei kajastata varade soetamismaksumuse koosseisus.

Tulude arvestus

Kogutud maksude ning loodusvarade kasutamise ja saastetasude tulu võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt Maksu- ja Tolliameti ja Keskkonnaministeeriumi poolt esitatud teatistele. Lõivutulu kajastatakse lõivuga maksustatud toimingu päeval. Toodete, kaupade ja põhivara müügist saadud tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandigaseotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel, lähtudes valmidusastme meetodist.

Kulude arvestus

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud, sh käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, kajastatakse soetamishetkel kuluna.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid põhitegevusest kaudsel meetodil – elimineerides mitterahaliste tehingute mõju ja põhitegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste kohustuste saldode muutused. Investeeringis- ja finantseerimis-tegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Eelarve täitmise aruanne

Eelarve täitmise aruanne on koostatud Palupera vallavalitsuse kohta (konsolideerimata) kassapõhiselt. Lisaks kassapõhisest printsiibist tulenevatele ajalistele erinevustele on selles kasutusel veel järgmised olulised erinevad arvestuspõhimõtted. Põhivara soetamisel tasutud summad kajastatakse eelarve täitmisel kuluna ning põhivara müügist laekunud summad tuluna, amortisatsiooni ja muid põhivaradega tehtud mitterahalisi tehinguid eelarve täitmise aruandes ei kajastata. Kaupade ja teenuste ning põhivarade soetamisel lisanduv käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, on eelarve täitmise aruandes kajastatud vastavate kaupade, teenuste ja põhivara soetamise kuluna.

LISA 2. RAHA JA PANGAKONTOD

	31.12.2016	31.12.2015
Sularaha	786	0
Arvelduskontod pankades	8 091	53 150
Raha ja selle ekvivalendid kokku	8 877	53 150

LISA 3. MAKSU-, LÕIVU- JA TRAHVINÕUDED

Lühiajalised nõuded	31.12.2016	31.12.2015
Tulumaks	62 963	57 422
Maamaks	1 136	1 270
Tulud loodusressursside kasutusest	266	271
Käibemaks	0	2 766
Kokku lühiajalised nõuded	64 365	61 729

Aruandeperioodi lõpuks deklareeritud, kuid laekumata maksutulu on kajastatud vastavalt Maksu- ja Tolliametist saadud teatele.

LISA 4. MUUD NÕUDED JA ETTEMAKSED

	31.12.2016	31.12.2015
Nõuded ostjate vastu	7 805	7 252
Intressinõuded	7	12
Maksude ettemaks	26 426	4 932
Muud ettemaksed	35 158	29 736
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	40	0
Kokku muud nõuded ja ettemaksed	69 436	41 932

Maksude ettemaksed: Maksu- ja Tolliametile ülekantud, deklareeritud maksud, mille tasumise tähtaeg ei ole veel kätte jõudnud.

LISA 5. PALUPERA VALLA PÕHIVARA

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Tööd ja ettemaksud	Kokku
Soetusmaksumus 31.12.2015	32 024	2 823 800	46 476	2 204	29 011	2 933 515
Kogunenud kulum	0	-1 092 843	-41 338	-2 204	0	-1 136 385
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2015	32 024	1 730 957	5 138	0	29 011	1 797 130
Soetused ja parendused	0	420 591	0	0	0	420 591
Kulum ja allahindlus	0	-84 397	-2 772	0	0	-87 169
Muu mahakandmine jääkväärtuses	0	-24 085	-1 587	0	-25 811	-54 610
Ümberhindlus	781	0	0	0		781
Kokku liikumine	781	312 109	-4 359	0	-25 811	279 593
Soetusmaksumus 31.12.2016	32 805	3 191 137	40 276	0	3 200	3 267 418
Kogunenud kulum	0	-1 148 071	-39 498	0	0	-1 187 569
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2016	32 805	2 043 066	778	0	3 200	2 079 849

Hoonete ja rajatiste soetuses on kajastatud
 Hellenurme vesi+kanal. 43632 eurot;
 Kullipesa kanal 125864 eurot;
 Palupera vesi+kanal 61161 eurot;
 Nõuni kultuurimaja 131094 eurot;
 Teed 30190 eurot;
 Palupera Põhikool 28650 eurot.

Tasuta kasutusele antud vara

		Hooned
Soetusmaksumus seisuga 01.01.2015		187 890
Kogunenud kulum		-48 941
Jääkmaksumus 31.12.2015		138 949
Kogunenud kulum		-9 395
Soetusmaksumus seisuga 31.12.2016		187 890
Kogunenud kulum seisuga 31.12.2016		-58 336
Jääkmaksumus 31.12.2016		129 554

Kasutusse on antud vee- ja kanalisatsioonitorustikud FIE-le ERMO KRUUSE PÕRGUMÄE TALU ja Hellenurme mõisahoone MTÜ-le Hellenurme Mõis lasteaia pidamiseks.

LISA 6. KINNISVARAINVESTEERINGUD

Soetusmaksumus seisuga	31.12.2015	61 484
Akumuleeritud kulum	31.12.2015	-20 268
Jääkväärtus seisuga	31.12.2015	41 216
Kulum		-2 111
Soetusmaksumus	31.12.2016	61 484
Akumuleeritud kulum	31.12.2016	-22 379
Jääkväärtus seisuga	31.12.2016	39 105

LISA 7. VÕLAD TARNIJATELE

	31.12.2016	31.12.2015
Äriühingud	38 052	10 481
Füüsilised isikud	404	0
Mittetulundusühingud	0	489
Tehingupartnerid	4 661	5 438
Kokku võlad hankijatele	43 117	16 408

LISA 8. VÕLAD TÖÖVÕTJATELE

	31.12.2016	31.12.2015
Puhkusereserv	8 615	3 548
Töötasu võlgnevus	527	757
Deklareerimata sotsiaalmaksukohustus	226	287
Deklareerimata kogumispension	14	0
Deklareerimata tulumaks	132	1 151
Deklareerimata töötuskindlustus	16	7
Kokku võlad töövõtjatele	9 539	6 614

LISA 9. MUUD KOHUSTUSED JA SAADUD ETTEMAKSED

	31.12.2016	31.12.2015
Maksukohustused	32 982	30 734
Sihtfinantseerimiseks saadud vahendid	44 930	38 830
Kokku muud kohustused ja saadud ettemaksed	77 912	69 564

LISA 10. SAADUD TOETUSED

	2016	2015
Saadud sihtf.tegevuskuludeks	45 161	133 576
Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	99 473	0
Saadud mittesihotstarbeline toetus	397 473	414 682
s.h. tasandusfondi maksed	86 886	121 188
Kokku saadud toetused	542 107	548 258

	2016	2015
Majandus-ja Kommunikatsiooni-ministeerium- teede raha	61 870	51 444
Rahandusministeerium Nõuni kultuurimaja	5 000	0
Kultuuriministeerium	4 015	410
Haridusministeerium	2 321	0
Sotsiaalministeerium	1 000	0
Viljandi Maavalitsus- ujumine	116	125
Viljandi Maavalitsus	333	70
SA Teadusagentuur	1 500	0
Eesti Koorilauluühing	0	320
SA KredEx	0	5 089
Viljandi Maavalitsus - veeprojekt	6 605	10 000
SA Innove	29 548	100
Eesti kultuurkapital-projektide toetus	400	566
PRIA –koolipiim, puuvili	704	928
KIK - toetus	0	3 456
Veeprojekti osalus	1 419	3994
Valgamaa Omavalitsuste Liit	0	250
Raamatute ostuks	1 979	1 886
Toetusfond	238 938	236 727
Tasandusfond	86 886	121 188
SA Keskkonnainvesteeringute Keskus	99 473	111 705
Kokku saadud toetused	542 107	548 258

LISA 11. TULU KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜGIST

	2016	2015
Riigilõivud	3 165	2 689
Tulu majandustegevusest	103 638	64 544
Tulud haridusalasest tegevusest	61 860	35 763
Tulu kultuuriasutuste tegevusest	1 984	830
Tulu spordiasutuste tegevusest	360	240
Tulu sotsiaalabi tegevusest	215	595
Elamu- ja konnaalstegevuse tulud	37 198	26 345
Muud tulud	2 021	771
Kokku kaupade ja teenuste müük	106 803	67 233

LISA 12. MUUD TULUD

	2016	2015
Maavaradelt	-11 150	65 755
Muud laekumised	11 351	0
Vee erikasutusest	905	1 057
Saastetasud	0	0
Kokku kaupade ja teenuste müük	-1 106	66 811

LISA 13. TÖÖJÕUKULU JA ERISOODUSTUS

	2016	2015
Valitavad ja ametisse nimetatavad	-29 110	-28 875
Avaliku teenistuse ametnikud	-56 980	-55 348
Töötajate töötasu	-290 558	-265 364
Ajutised lepingulised	-4 961	-2 051
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaks	-127 270	-114 025
Kokku tööjõukulu ja erisoodustus	-508 879	-465 663

Kuluobjektide lõikes	arv	Töötasu 2016	arv	Töötasu 2015
Volikogu	0	9 310	0	8 400
Vallavalitsus	3	50 295	3	50 927
Maakorraldus	1	14 100	1	11 966
Kommunaalmajandus	1,1	11265	1,5	8 452
Noorsootöö	1	5 140	1	4 669
Raamatukogud	1	10 834	1,2	9 617
Kultuurimajad	3	23 602	3	20 513
Põhikool	24	244 408	24	223 636
Tugiisiku teenus	0	0	0,1	412
Sots.haldus	1	12 655	1	14 207
Kokku	35,1	381 609	35,8	352 799

Antud tabelis on seotud osapoolte kohta avaldatud järgmine informatsioon: Palupera valla volikogu ja vallavalitsuse liikmetele arvestatud hüvitised, allasutuste juhtidele arvestatud tasud koos keskmise töötajate arvu avaldamisega taandatud täistööajale.

LISA 14. MAJANDUSKULUD

	2016	2015
Administreerimiskulu	-12 167	-12 865
Lähetuskulud	-535	-81
Koolituskulud	-3 860	-8 069
Kinnistute hoonete majanduskulud	-35 931	-47 451
Rajatiste majanduskulud	-8 565	-6 578

Sõidukite majanduskulud	-15 367	-10 786
Info ja kommunikatsiooni kulud	-14 232	-15 765
Inventari majanduskulu	-1 833	-3 946
Toiduainete kulud	-11 676	-11 790
Medit siini ja hügieeni kulu	-321	-880
Teavikute ja kunstiesemete kulu	-2 058	-1 204
Õppevahendite ja koolituse kulud	-269 466	-226 054
Kultuuri ja vabaaja kulud	-65 374	-63 903
Sotsiaalteenused	-20 887	-23 835
Tootmiskulud	-416	-859
Mitmesugused majanduskulud	-36 693	-58 574
Kokku majanduskulud	-499381	-492 639

LISA 15. MUUD KULUD

	2016	2015
Käibemaks	-69 035	-42 346
Riigilõivud	-120	-27
Loodusressursside kasutamine ja saastetasu	-1 956	-1 172
Maksuvõlalt arvestatud intress	0	-7
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	2 414	0
Maamaks	-15	0
Kokku muud kulud	-68 712	-43 552

LISA 16. FINANTSTULUD JA KULUD

	2016	2015
Tulu hoiustelt	7	12
Muud finantskulud/tulud	0	0
Kokku finantstulud ja kulud	7	12

LISA 17. MAKSUDE TULUD

	2016	2015
Tulumaks	568 822	536 957
Maamaks	39 643	39 750
Kokku tulu maksudest	608 465	576 707

LISA 18. ANTUD TOETUSED

	2016	2015
Antud sotsiaaltoetused	-89 904	-79 740
Peretoetused	-25 648	-23 501
Toimetulekutoetus	-13 902	-7 802
Toetus puuetega inimestele ja nende hooldajatele	-6 247	-7 783
Õppetoetused	-41 018	-32 503
s.h muud toetused	-3 884	-2 394
s.h toitlustustoetus	-3 808	-2 945
Erijuhtudel riigi poolt makstud sotsiaalmaks	-3 089	-2 812
Kokku muud toetused	-26 482	-31 544
s.h. antud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-6 036	10 086
Kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-6 036	10 086
Antud mittesihotstarbeline finantseerimine	-20 446	-31 544
Liikmemaksud	-20 446	-15 887
Muu mittesihotstarbeline finantseerimine	0	-5 571
Kokku antud toetused	-116386	-111 284

LISA 19. TEHINGUD SEOTUD ISIKUTEGA

Emaettevõtja loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise poole üle või olulist mõju teise osapoole äriliste otsustele. Seotud osapooled on: emettevõtte (Palupera vallavolikogu ja vallavalitsuse liikmed) ja tütarettevõtte (osaühing PALU-TEENUS) juhataja ja nõukogu liikmed. Lisaks on seotud osapoolteks eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

Tehingud seotud isikutega

	Tehingu sisu	Kulud 2016	Kulud 2015
Vallavalitsuse liikmed	Ostetud teenused	301	739
Volikogu liikmed	Ostetud teenused	155 939	130167
Nendega seotud osapooled	Ostetud teenused	3 000	8 005
Kokku tehingud seotud isikutega		159 240	138 911

	arv	Töötasu 2016	arv	Töötasu 2015
Volikogu liikmed	10	3 310	10	2 400
Volikogu esimees	1	6 000	1	6 000
Vallavalitsus liikmete hüvitis	4	1 320	2	1 666
Vallavanem	1	19 800	1	20 475
Vallavalitsuse liikmete töötasu	3	35 815	4	43 034
Asutuse juhid	4	39 059	4	41 651
Tütarettevõtte juhid	1	8 756	1	6 252
Kokku	24	114 060	23	115 226

Seotud isiku nimi (juhatuse liikmed, nõukogu liikmed, omanikud ja nendega seotud ettevõtted jne.)	Seotud isikutega 2016.a. tehingud (eur)
FIE Marika Viks	2 210
FIE Kalev Lõhmus	2 372
FIE Arne Kruise	3 000
MTÜ Hellenurme Mõis	134 766
AS Lõuna-Eesti Hooldekeskus	9 752
MTÜ Valgamaa Partnerluskogu	370
MTÜ P-RÜHM	1 250
Vapramäe-Vellavere-Vitipalu Sihtasutus	3 760
MTÜ Eesti Mõisakoolide Ühendus	605
FIE Tõnu Kukk	301
3D Auto	344
Moiraks OÜ	320
KÜ Palupera2	190
KOKKU	159 240

Tööde teostamiseks on kuulutatud välja hanked vastavalt Palupera valla hangete korrale.

LISA 20. KONSOLIDEERIMISÜKSUSED

Käesolevas aruandes on rida-realt konsolideeritud osäühing PALU-TEENUS

Nimetus	Osaluse määr (%)	Tulemiaruaande näitajad			Bilansi näitajad		
		Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tulem	Varad	Kohus- tused	Oma- kapital
Osäühing PALU- TEENUS 31.12.2015	100%	176 624	33 603	143 021	249 631	16 715	232 916
Osäühing PALU- TEENUS 31.12.2016	100%	265 223	48 071	217 152	485 079	35 011	450 068

Osäühing PALU-TEENUS juhatus on kaheeliikmeline. Juhatusse kuulub Tõnu Raak ja Tõnu Kukk. Osäühing PALU-TEENUS põhitegevuseks on vee- ja kanalisatsioonisüsteemide haldamine.

LISA 21. LAENUD

	2016	2015
Lühiajaline laen	35 583	0
Pikaajaline laenu 1.aasta	61 000	0
Pikaajalise laenu 2.aasta	61 000	0
Pikaajalise laenu 3.aasta	61 000	0
Pikaajalise laenu 4.aasta	61 000	0
Pikaajalise laenu 5.aasta	25 417	0
Kokku tulu maksudest	305 000	0

LISA 22. BILANSS

	31.12.2016	31.12.2015
Varad kokku	1 790 406	1 759 286
Käibevara	102 768	149 859
Raha ja pangakontod	4 039	52 735
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	64 365	58 962
Muud nõuded ja ettemaksed	34 364	38 162
Põhivara	1 687 638	1 609 427
Osalus tütar ja sidusettevõtetes	13 760	13 760
Kinnisvarainvesteeringud	39 105	41 216
Materiaalne põhivara	1 634 773	1 554 451
Kohustused ja netovara kokku	1 790 406	1 759 286
Lühiajalised kohustused	142 375	88 668
Saadud maksude, lõivude ettemaksed	11 151	0
Võlad hankijatele	12 211	15 342
Võlad töövõtjatele	6 484	4 825
Muud kohustused ja saadud ettemaksed	76 946	68 501
Laenukohustused	35 583	0
Pikaajalised kohustused	269 417	0
Laenukohustused	269 417	0
Netovara	1 378 614	1 670 618
Akumuleeritud ülejääk	1 671 399	1 803 534
Aruandeaasta tulem	-292 785	-132 916

LISA 23. TULEMIARUANNE

	2016	2015
TEGEVUSTULUD	1114 495	1 128 828
Maksud ja sotsiaalkindlustus maksed	608 465	576 707
Tulumaks	568 822	536 957
Omandimaksud	39 643	39 750
Reklaamimaks	0	0
Kaupade ja teenuste müük	73 041	45 125
Riigilõivud	3 165	2 689
Tulud majandustegevusest	69 876	41 831
Tulud		605
Saadud toetused	442 634	440 185
Muud tulud	-9 645	66 811
Kasum/kahjum põhivara ja varude müügist	600	0
Muud tulud varadelt	-10 245	65 755
Saastetasud ja hüvitised	0	1 056
TEGEVUSKULUD	-1 391 554	-1 261 755
Antud toetused	-247 321	-153 134
Sotsiaaltoetused	-89 904	-79 739
Muud toetused	-157 417	-73 395
Tööjõukulud	-494 313	-454 355
Majandamiskulud	-486 392	-480 691
Muud kulud	-66 757	-42 401
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	-112 504	-131 173
Aruandeperioodi tegevustulem	-292 792	-132 927
Finantstulud ja -kulud	7	11
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	7	11
Tulem hoiustelt	7	11
Aruandeperioodi tulem	-292 785	-132 916
Kokku aruandeperioodi tulem ja siirded	-292 785	-132 916

LISA 24. RAHAVOOGUDE ARUANNE

Rahavood põhitegevusest	2016	2015
Aruandeperioodi tegevustulem	-292 792	-132 927
Korrigeerimised:		
Käibemaksukulu põhivara soetuseks	24 294	460
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	112 504	131 173
Antud sihtfinantseerimine põhivarasootuseks	130 935	0
Kasum/kahjum põhivara müügist	-600	0
Korrigeeritud tegevustulem	-25 659	36 206
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus:	-1 605	9 078
Põhitegevusega seotud kohustuste netomuutus	14 110	1 060
Kokku rahavood põhitegevusest	-13 154	-17 081
Materiaalse põhivara soetus	-214 233	-17 081
Müügist saadud tulu	600	0
Laekunud intressid	11	12
Makstud sihtfinantseerimine	-130 935	-37 500
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	4 015	0
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-340 542	-46 344
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	305 000	-54 569
Laenud	305 000	0
Puhas rahavoog	-48 696	-8 225
Raha ja selle ekvivalendid perioodi alguses	52 735	60 960
Raha ja selle ekvivalentide muutus	-48 696	-8 225
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpus	4 039	52 735

LISA 25. NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

Saldo	31.12.2014	1 802 821
Põhivara ümberhindlus ja amort		712
Aruandeperioodi tulem		-132 916
Saldo seisuga	31.12.2015	1 670 618
Põhivara ümberhindlus ja amort		781
Aruandeperioodi tulem		-292 785
Saldo seisuga	31.12.2016	1 378 614

LISA 26. RESERVFONDI KASUTAMINE

Eelarve	Selgitus	Reserv- fondist	Jääk
Reservfond 02.03.2016	Eelarve vastuvõtmisel kinnitatud summa		15 224
29.06.2016	Suunamine	3 920	
	Palupera Põhikooli värvimise osaliseks katteks		
13.10.2016	Suunamine	11 000	
	Nõuni kultuurimaja remondiks		
14.12.2016	Suunamine	304	
	Veevarustuse projekti osaliseks katteks		
	KOKKU	15 224	
Kokku jääk 31.12.2016			0

Eelarve kasutusest pikemalt tegevusaruandes.

Palupera valla eelarve kinnitab vallavolikogu. Eelarve täitmist korraldab vallavalitsus lähtudes kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest ja kohaliku omavalitsuse finantsjuhtimise seadusest. Eelarve liigendamise aluseks on rahandusministri määrusega kehtestatud klassifikaatorid. Eelarve täitmise aruanne on koostatud vallavalitsuse kui juriidilise isiku kohta ja vastab oma koosseisult konsolideerimata finantsaruannetele. Aruanne on koostatud kassapõhisel printsiibil ja sisaldab muid erinevaid arvestuspõhimõtteid, mistõttu ei ole see võrreldav konsolideerimata finantsaruannetega. Palupera valla 2016. aasta eelarve kinnitati Palupera vallavolikogu 11.02.2016.a määrusega nr 1. Planeeritust suurem maksutulu laekumine ning investeerimistegevuse korrigeerimine võimaldas vallavolikogul vastu võtta kolm lisaelarvet - esimene lisaelarve 29.06.2016.a, teine 13.10.2016.a. ja kolmas 14.12.2016. Likviidsete vahendite jääk aruandeaasta alguses oli 52 734 eurot ja aasta lõpus 4 039 eurot.

ALLKIRJAD MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Palupera valla 31.12.2016 lõppenud konsolideerimisgrupi majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, reservfondi kasutamise aruandest ja audiitori hinnangust majandusaasta aruande õigsuse ja tehingute seaduslikkuse kohta.

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande on koostanud Palupera vallavalitsus.

Nimi

Allkiri

Kuupäev

Terje Korss, vallavanem